

Holistisk afgræsning med 'stockpiling' er fremtiden

Kreaturene bliver ikke tvunget til at æde i bund, og omkring 30-40 pct. trædes ned og ligger på overfladen. Med 'stockpiling' gemmes græs på marken i efteråret, som dyrene kan afgræsse om vinteren

AFGRÆSNING

AF KAJ LUND SØRENSEN

Leif Rørbye kalder det holistisk afgræsning. Han har lavet ti folde, hvor han flytter frontheget tre til fem gange i hver fold.

- Hovedideen med stribeafgræsningen er, at vi lader græsset stå i lang tid, før vi lukker dyrene ind på det lange græs. Der er ikke helt enighed om, hvor længe græsset skal stå. Det afhænger af sæsonen, men jeg vil godt have, at græsset får fred i op til 50 dage, forklarer den innovative kalveproducent. Han vurderer også, at en høj, tæt græsafgrøde konkurrerer bedre mod ukrudt.

Ud fra dyrenes gødning at dømme er fordøjeligheden af græsset helt i orden – ikke for tynd og ikke for tyk.

“Det ikke nødvendigt med så meget kløver.”

LEIF RØRBYE

Marken skal ligge længe

De ni nyligt fravænnede kalve går på en 1. års græsmark, men hvis det går godt, skal marken ligge i mange år.

- Der er ingen grund til at lægge græsmarkerne om, mener Leif Rørbye, som forventer, at produktionen gradvis stiger år efter år.

Holistisk afgræsning står i skarp kontrast til det udbredte storfolds-system. Princippet er, at kalvene ikke bliver tvunget til at æde i bund, og omkring 30-40 pct. trædes ned og ligger på overfladen.

- Det er et lag, der beskytter jorden og stabiliserer klimaet. Det holder på fugt, og jorden er mere kølig om sommeren og varm om vinteren, så mikroorganismene har gode forhold, forklarer han.

Gemmer græs på marken til vinter

Leif Rørbye driver sammen med sin bror et I/S med 500 stude, hvor de årligt producerer 250 dyr til slagting. Broren har 22 ha, men gen-

I holistisk afgræsning vil kalveproducent Leif Rørbye i Hornsyld helst lade græsset stå i lang tid, før dyrene lukkes ind på det lange græs én dag. Afhængig af sæsonen vil han godt have, at græsset får fred i op til 50 dage.

nem ti år har dyrene hovedsageligt afgræsset på Barritskovs arealer i skiftefolde.

Det lille areal ved Hornsyld er lagt ud med en slættilblanding 31 iblandet lidt lucerne.

- Vi tilsætter lucerne, fordi vi vil lave 'stockpiling'. Begrebet betyder et foderlager, der står på marken, pointerer han.

Det centrale i 'stockpiling' er, at man gemmer græs på marken i efteråret, som dyrene kan afgræsse om vinteren.

Amerikanere afgræsser om vinteren

Sidst på sommeren får græsset fred til at gro, og når det så bliver efterår, og det holder op med at gro, står der stadig en masse små folde med græs i forskellige niveauer. Så fortsætter man afgræsningen ind i vinteren, så længe der er noget græs at hente.

Erfarne amerikanske brugere af metoden hævder, at det er lettere at styre afgræsningsmarkerne med folde og frontheget året rundt end at lave hø om sommeren og fodre dyrene med det om vinteren. Og så er omkostningerne meget lavere. Under kolde forhold skraber dyrene selv snelaget væk om vinteren for at finde græsset, og dyrene er ifølge farmerne i lige så god tilstand, som de plejer at være.

Leif Rørbye og broren tager dog de 500 stude ind i en stald midt i december.

Der findes ikke bedre

Det er femte år, de praktiserer holi-

stisk afgræsning, som han er begejstret for.

- Der findes ikke bedre metode. Gevinsterne er øget produktion i marken, større græsoptagelse og øget sundhed hos dyrene, vurderer Leif Rørbye.

- Vi har lavet mange fejl. Det er et spørgsmål om at lære det og køre det ind. Hos vore dyr faldt tilvæksten det første år, men efter at vi har fået det lært, er tilvæksten igen steget, forklarer studeproducenten, som har de fleste erfaringer fra Barritskovs vedvarende græsmarker.

Løser mælkeproducenters problemer

Manden bag 'stockpiling' hedder Allan Savery. Hans rådgivere fra Savory Institute i Colorado i USA har gennem tre år undervist Leif Rørbye i metoden, og han har flere gange deltaget i internationale konferencer om 'stockpiling'.

Hvis de store mælkeproducenter ikke behøver at lægge afgræsningsmarkerne omkring staldene om, vil det ifølge Leif Rørbye løse mange af deres problemer.

- De kan køre gødningen fra stal-

den ud på slætmarkerne, der ligger lidt længere væk fra gården, påpeger han.

Meget kløver er unødvendigt

Leif Rørbye mener ikke, at det er nødvendigt med så meget kløver i afgræsningsmarker – måske kun 15 pct. af planterne i marken.

- Når planterne i marken udvikler større og dybere rodnet, er det ikke nødvendigt med så meget kløver, siger han.

Med timeren i 'Spring Gate' kan et led sættes til at åbne indtil næste fold på et givet tidspunkt en uge frem.

Planterødder spiser fedtstoffer

RØDDER: Planter Til forskernes overraskelse viser nye resultater, at planter kan optage fedtstoffer fra jorden via rødderne. Forskningen, der er publiceret i tidsskriftet Nature Communications, er ledet af Institut for Plante- og Miljøvidenskab på Københavns Universitet.

Sorten afgørende for planters rodvækst

RODVÆKST: I økologisk dyrkning er kravene til planternes rodstemmer store. Tilgængeligheden af næringsstoffer i jorden er ofte begrænsende, og alligevel skal planterne være i stand til at optage næringsstoffer, så de kan sikre en god vækst.

Ny forskning viser, at evnen til at etablere et godt rodnet og optage næringsstoffer varierer meget fra sort til sort i vårhvede, salat og løg. Den viden kan økologiske planteavlere med fordel udnytte, skriver ICROFS på hjemmesiden.

Sen lupinhøst

HØST: Høsten af lupiner kan trække ud. De uforgrenede sorter skulle ifølge Kjeld Forsom, Jysk Økologi, være klar sidst i august til først i september. De forgrenede sorter høster man, når frøene på hovedstænglen er modne. De er ikke særligt spildsomme. Selve stænglen giver normalt ikke problemer ved høst, selv om den skulle være lidt grøn endnu. Som ved hestebønner og ærter kan frøene knække, hvis de tærskes med et vandindhold under 16 pct.

Skårlægning i økologisk korn

GLRMT VÆRKTØJ: Skårlægning af korn er et glemt værktøj, som i nogle situationer har store fordele, og derfor vil Jysk Økologi gerne udbrede kendskabet til det, fortæller økologikonsulent Kjeld Forsom på hjemmesiden. - Som økolog kan man jævnligt have problemer med rigelige mængder ukrudt eller udlæg, der gror op gennem kornet frem mod høst. Det kan give en besværlig og tidskrævende høst og et højere vandindhold og smudsindhold i det høstede korn.

- Her kan skårlægning før høst være et håndtag, man kan trække i. Blot et halvt døgn på skår i godt vejr kan gøre en kæmpe forskel, fordi saftspændingen er gået af ukrudtet eller rødkløveren. Det slider mindre på både mejetærskeren og humøret. Der skårlægges, når duggen er væk, og der kan tærskes fra skåret til langt ud på aftenen, fordi duggen nu kun ligger på overfladen af skåret, anbefaler han.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevarerministeriet

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne